

Nr. 32.

Warszawa

29 lipca / 10 sierpnia 1867 r.

Wychodzi w każdą sobotę.

Redakcja przy ulicy Nowy Świat Nr. 28.

MERKURY

dodatek tygodniowy do Ekonomisty.

TYDZIEŃ FINANSOWY.

W zwykłym biegu rzeczy, ferje parlamentowe są epoką spokoju, a przynajmniéj pewności, jasności—po wyczerpaniu w Izbach porządku dziennego, po załatwieniu najważniejszych kwestij; zupełnie inaczéj się teraz dzieje, zwłaszcza we Francji: od kilku lat widzimy, że właśnie w téj epoce odpoczynku traktują się i rozwijają najzawilsze, najdrażliwsze sprawy polityczne. Wreszcie Izba francuska zostawiła w zawieszeniu wiele ważnych kwestij polityki wewnętrznéj; Izba włoska wcale nie załatwiła w sposób zadowalniający najważniejszéj obecnie swéj sprawy—finansowéj, a poruszyła drażliwą kwestję rzymską; komisja finansowa Rady austriackiéj (Reichsratu) znalazła deficit nieunikniony. Wszystko to źle usposabia targi finansowe. Dodajmy zagadkę wizyty Napoleona cesarzowi austriackiemu w Salzburgu, dodajmy pogłoski o pożyczkach, wreszcie ogłoszoną sprzedaż terminową na lat 85 drogi Moskiewsko-Petersburskiéj, połączoną z wypuszczeniem 600 000 obligacij po 500 fr. (125 rubli) imiennie,—a łatwo pojąć stan wyczekiwania w jakim zostają giełdy. Była nawet chwila paniki w Paryżu, Wiedniu i Frankfurcie; papiery publiczne zaczęły raptem spadać; ale był to tylko manewr spekulacji, i reakcja wkrótce nastąpiła. Powodem popłochu w Wiedniu i Frankfurcie były pogłoski o mającym wyjść od komisji finansowéj Rady projekcie konwersji długu publicznego; ale z ogłoszeniem raportu komisji obawy te zniknęły: nadzieje zrównoważenia budżetu pokłada komisja głównie w zmniejszeniu wydatków, w urządzeniu gmin w duchu samorządu, wreszcie w poprawie waluty, - co wszystko ma być wynikiem polityki Beust'a.

Bilanse bankowe cechują w dalszym ciągu najzupełniejszy zastój. Fundusz metaliczny banku francuskiego przeszedł 878/m., banku angielskiego—569/m. fr. — cyfry nigdy niepraktykowane; portfel zaś pierwszego spadł na 486/m., drugiego na 431/m. Stosunek rezerwy metalicznéj do zobowiązań wymagalnych — w pierwszym 60%, w drugim 45,6%.

Warszawska giełda mało robiła interesów, i znacznych odstępów w porównaniu z tygodniem upłynionym nie przedstawia: spadły listy zastawne o 1/3%, a polepszyły się trochę kursa wexlowe.

na Berlin	2 m.	115	— doraźnie	115,8
„ Paryż	„	115,6	„	116,1
„ Wiedeń	„	92,9	„	93,5

KURSA GIEŁDY,

w tygodniu 2/8 sierpnia.

	Stopa %	RÓWNIA (pari)	Piątek 2 sierp.	Sobota 3 święto	Poniedz. 5	Wtorek 6	Środa 7	Czwar. 8 święto	Stosunek do równi na 100
			CENA RZECZYWISTA W TYGODNIU — Ruble						
1. Papiery publiczne.									
a) Rządowe.									
Polskie. Obligi Skarbowe (r. 100. 150. 500)	4	100	*75,50	.	.	.	.	.	*$75\frac{1}{2}$
Polskie. Bilety Skarbu Kr. Pol.	4,32	100	.	.	.	.	.	.	.
Polskie. Obligacje cząstk. (zł. 500) z kup.	4	75	101,50	.	.	.	.	.	$135\frac{1}{3}$
Polskie. Cert. ban. na obl. cz. *A* (z. 300) z kup.	5	45	50,75	.	.	.	.	.	$112\frac{3}{4}$
Polskie. „ „ „ „ *B* (z. 200)	0	30	27	.	.	.	.	.	90
	5	30	34	.	.	.	.	.	$113\frac{1}{3}$
Polskie. Dow. Kom. Cen. Lik. (różne sumy)	0	100	*56	.	.	.	.	.	*56
Listy likwid. (r. 100. 250. 500. 1000)	4	100	58,17	.	58	58	57,75	.	$57\frac{3}{4}$
kupon	.	.	.	.	.	.	$0,74\frac{4}{9}$	.	.
Ruskie. 5-ta pożyczka (500)	5	100	*71	.	.	.	.	.	*71
Ruskie. 6-ta pożyczka	5	100	.	.	.	.	.	.	.
Ruskie. Pożyczka premjowa z 1864 r.	5	100	113	.	113,33	113,33	113,50	.	$113\frac{1}{2}$
Ruskie. „ „ z 1866 r.	5	.	108,67	.	108,75	108,75	108,75	.	$108\frac{3}{4}$
Ruskie. Metaliki (300) lutowe	4	100	100,17	.	100,17	100,17	100,25	.	$100\frac{1}{4}$
Ruskie. Metaliki (300) sierpniowe	4	100	100,25	.	100,25	100,25	100,25	.	$100\frac{1}{4}$
Ruskie. Bilety banku Pańs. (100 i wyżéj)	5	100	79,50	.	.	78	78	.	78
b) Towarzystw i Spółek.									
Polskie. Listy Zast. (30. 75. 150. 750. 3000)	4	100	79,83	.	.	79,50	.	.	$79\frac{1}{2}$
Polskie. „ „ „ ser. 2	4	100	69,67	.	69,50	.	69,50	.	$69\frac{1}{2}$
Polskie. „ „ kupon	.	.	.	.	.	.	0,50	.	.
Polskie. Akcje Dr. Żel. W-W. (100)	diw.	60	.	.	.	.	.	.	.
Polskie. „ „ W-B. (100. 150)	4	100	.	.	.	.	*55	.	*55
Polskie. „ „ Teresp. (100)	5	100	.	.	.	85	85	.	85
Polskie. „ „ Łodzk. (100)	5	100	.	.	.	.	*84	.	*84
Rus. Akcje Gł. Tow. Dr. Ż. (125)	5	125	*111	.	.	.	.	.	*$88\frac{4}{5}$
Rus. Obligacje „ „	$1\frac{1}{2}$	100	83,50	.	.	.	.	.	$83\frac{1}{3}$
2. Wexle.									
Berlin (Tal. 100) 2 mies.	.	92,857	107,85	.	107,85	107,40	106,80	.	115
Gdańsk (100) „	.	92,857	107,55	.	107,55	.	106,65	.	$114\frac{5}{6}$
Hamburg (M. B. 300) „	.	140,855	.	.	.	.	.	.	.
Londyn (Ł. 1) 3 „	.	6,304	.	.	.	.	*7,30	.	*$115\frac{4}{5}$
Paryż (Fran. 300) 2 „	.	75,214	87,90	.	$87,22\frac{1}{2}$	87,45	87	.	$115\frac{2}{8}$
Wiedeń (Gul. 150) „	.	92,857	.	.	86,40	86,25	.	.	$92\frac{8}{9}$
Petersburg (Rub. 100) 1 „	.	100	.	.	99,17	.	.	.	$99\frac{1}{6}$
3. Monety.									
Półimperjał	.	5,15	5,95	.	5,90	5,94	.	.	$115\frac{1}{3}$
Napoleondor	.	5	.	.	5,85	.	.	.	117
Dukat holenderski	.	3	3,40	.	3,41	3,40	.	.	$113\frac{2}{9}$
Rubel srebrny	.	1	.	.	.	1,15	.	.	115
Talar pruski	.	0,92.857	.	.	.	.	.	.	$116\frac{1}{3}$
Gulden austrjacki	.	0,62.906	.	.	1,08	.	.	.	.

STOPA SKUPU:	Warszawa.	Petersburg.	Londyn.	Paryż.	Wiedeń.	Berlin.	Frankfurt.	Amsterd.
bankowa:	6%	8 (10)	2	$2\frac{1}{2}$	4	4	3	$2\frac{1}{2}$
giełdowa:	—	$8\ (9\frac{1}{2})$	$1\ (1\frac{1}{2})$	$2\frac{1}{2}$	4	3	$2\frac{1}{4}$	$2\frac{1}{2}$

CENY NIEKTÓTYCH PAPIERÓW PROCENTOWYCH,

w jakich przyjmują się w zastaw na zabespieczenie odroczonéj akcyzy na 2-gie półrocze 1867 (wyciąg z wykazu przez ministra skarbu zatwierdzonego w d. 5/17 lipca).

Listy likwidacyjne .... (za 100) *rub.*	80 .
Listy zastawne T. K. Z. Kr. Pol. ser. 1	„ 59 .
„ „ „ „ „ „ 2	„ 54 .
„ „ Tow. wzajem. Kred. Ziemskiego	„ 78, 50
„ „ Banku Ziemskiego Chersońskiego	„ 54 .
Obligacje Tow. Kred. miejs. Petersburskiego	„ 69 .
„ „ „ „ Moskiewskiego.	„ 66, 50
Obligi skarbowe....................... *rub.*	56 .
Obligacje t. z. cząstkowe (za r. 75)	„ 77 .
Certyfikaty Banku lit. B. z kup. (za 30) ...	„ 26 .
Akcje dr. ż. Terespolskiéj (za 100)	„ 64 .
„ Łodzkiéj............	„ 65, 50
„ W.-Bydgoskiéj..............	„ 42, 50
„ W.-Wiedeńskiéj (nie poręczone)	„ 34 .
„ Głów. Tow. dróg żel. ruskich.	„ 87 .

BILANSE BANKÓW FRANCUSKIEGO I ANGIELSKIEGO,

w d. 25/26 lipca 1867 r.

STAN CZYNNY

	B. francuski.	B. angielski
	franków	
Fundusz metaliczny	878.688212	569.296600
Portfel	486.236949	431.212225 (Portfel i Zaliczenia razem)
Zaliczenia na złoto i rozm.	87.453035	
Pożyczki na zast. pap. publ. akcij, oblig. i in.	85.721200	320.769325
Dług skarbu i inne wart..	157.357299	375.000000
	1.695.456695	1.696.278150

STAN BIERNY

	B. francuski.	B. angielski.
	franków	
Bilety w obiegu	1.127.632425	600.067875
Przekazy z term. kilkod.	23.760729	11.527550
Rachunki bieżące prywatne	281.434629	519.395325
Rachunki bieżące skarbowe	31 246364	117.431175
Kapitał zakładowy	182.500000	363.825000 (Kapitał i Zysk razem)
Zysk do kapit. doliczony	7.044776	
Inne bierniki	41.837772	84.031225
	1.695.456695	1.696.278150

SKAZÓWKI I FAKTA BIEŻĄCE.

— **Międzynarodowy kongres spółdzielczy** zbierze się w drugiéj połowie bieżącego sierpnia w Paryżu. Rostrząsane na nim będą następujące kwestje:

1. O rozdziale zysku w stowarzyszeniach i konieczności przypuszczenia do udziału w nim: wspierających stowarzyszenia, klientów, funduszu zabespieczającego wzajemną solidarność stowarzyszeń, dzieł użyteczności moralnéj (bibljoteki nauczanie i t. p.)

2. O stosunkach jakieby wprowadzić należało pomiędzy stowarzyszeniami spółdzielczemi we Francji i za granicą.

3. O użyteczności i środkach rospowszechnienia ruchu spółdzielczego po wsiach.

4. O zastosowaniu spółdzielczości w szerzeniu oświaty (bibljoteki, wykłady dla młodzieży, nauczanie, wychowanie i t. p.)

5. O odpowiedzialności członków stowarzyszenia, nad zakres ich udziału.

W kongresie tym może wziąść udział każdy, kogokolwiek ruch spółdzielczy interesuje. Rozmaite stowarzyszenia zagraniczne wezwane zostały o przysłanie swych delegowanych. Składka wynosi 10 franków od osoby. Każdy członek otrzyma exemplarz sprawozdań, protokułów i t. p. Posiedzenia będą publiczne,—wstęp dozwolony każdemu za opłatą 50 centimów. Odbywać się będą w d. 16 i 17 b. m. dwa razy dziennie, od godz. 9-éj z rana i 2-éj po południu; piąte zaś i ostatnie posiedzenie nastąpi d. 18 o godz. 10-éj rano.

— **Handel zewnętrzny Austrji w r. 1866,** według wiadomości ogłoszonych przez komisję centralną statystyczną przedstawia cyfry następujące:

Przywóz	*na guldenow*	244.697923
Wywóz	„	369.858731
Cały obrót	„	614.556654
A po strąceniu monety:		
w przywozie... 26.261068		
w wywozie 45.021477		
Razem	„	71.282545
Obrót w towarach	„	543.274109
Cła przywozowe .	„	9.811411
„ wywozowe ..	„	249760
Razem	„	10.061171

Rezultat ten nie obejmuje Dalmacji, i według zastrzeżenia saméj komisji centralnéj jest nie normalny, gdyż wojna, odstąpienie Wenecji, a wreszcie wprowadzona z dniem 1 stycznia r. z. nowa (tymczasowa) taryfa celna, sprawiły wielki przewrót. Dziwić się zatém nie należy, iż rezultat wypadł niekorzystny: w samym dochodzie z ceł ubytek w porównaniu z r. 1865 wynosi przeszło $2^1/_3$ milj. guld.

— Banki narodowe (National Banks) Stanów Zjednoczonych Amer. półn. w końcu r. 1866.

Stany	Liczba banków	Kapitał wniesiony	Obligi złożone (depozyty)	Bilety w obiegu
1. Maine	61	9.085.000	8.396.250	7.451.820
2. New-Hampshire	39	4.715.118	4.727.000	4.121.253
3. Vermont	39	6.310.012	6.411.000	5.676.800
4. Rhode-Island	62	20.364 800	14.144.600	12.369.850
5. Massachusetts	207	79.732.000	64.270.300	56.740.570
6. Connecticut	82	24.584.220	19.471.500	17.177.450
7. New-York	308	116.267.941	75.970.400	67.235.485
8. New-Jersey	54	11.233.350	10.324.150	9.030.745
9. Pensylvania	201	49.200.765	43.324.350	38.099.640
10. Maryland	32	12.590.202	10.052.750	8.745 450
11. Delavare	11	1.428.185	1.348.200	1.179.300
12. Columbia	5	1.550.000	1.442.000	1.276.500
13. Virginia	20	2.500.000	2.397.000	2.014.900
14. Virginia Zachodnia	15	2.216.400	2.236.750	1.980.650
15. Ohio	135	1.804.700	20.771.900	18.375.230
16. Indiana	71	12.860.000	12.400.850	10.888.280
17. Illinois	82	11.570.000	10.818.400	9.448.415
18. Michigan	42	4.985.010	4.313.600	3.778.900
19. Wisconsin	37	2.935.000	2.848.750	2.512.750
20. Jowa	45	3 697.000	3 680.150	3.204.395
21. Minnesota	15	1.660.000	1.682.200	1.484.000
22. Kansas	4	325.000	332.000	269.000
23. Missouri	15	4.079.000	2.903.100	2.712.490
24. Kentucky	15	2 840.000	2.645.000	2.311.270
25. Tenesse	10	1.700.000	1.306.200	1.096.790
26. Luisiana	3	1.800.000	853.000	727.000
27. Nebraska	3	200.000	180.000	150.000
28. Colorado	3	350.000	134.000	59.500
29. Mississipi	2	150.000	75.000	65.500
30. Georgia	9	1.700.000	1.305.500	1.124.000
31. Karolina północna	5	370.750	309.000	228 600
32. Karolina południowa	2	500.000	140.000	126 000
33. Arkansas	2	200.000	200.000	179.500
34. Alabama	3	500.000	304.000	262.500
35. Uta	1	150.000	50.000	44.970
36. Oregon	1	100.000	100.000	88.500
37. Texas	4	548.700	403.500	337.750
38. Newada	2	235.000	195.000	166.000
Razem	1 647	417,245.154	332.467.700	292.671.753

Przypominamy, że skutkiem prawa bankowego z 25 lutego 1863 r., banki amerykańskie pod nazwą banków narodowych, organizują się na nowych zasadach, mających na celu ujednostajnienie znaków obiegowych i podciągnięcie pod kontrolę zarządu centralnego. Emisja ich w ogóle na całe Stany Zjednoczone ograniczona do 300 m. dolarów, z których połowa roskłada się na Stany w stosunku do ludności, a druga połowa według uznania ministra skarbu. Emisja zabespiecza się depozytem papierów rządowych w stosunku 100 na 90. Oprócz tego, ograniczono wysokość emisji pojedyńczych Stanów do 20 dolarów (maximum) na głowę ludności. Przeciwko temu ograniczeniu podnoszą się, i słusznie, poważne głosy; Mac Culloch w liście do p. Fessenden (Bankers' Magazine—june 1866) potępia je stanowczo: „Nie ma wcale, mówi on, koniecznego, naturalnego stosunku między ludnością, a potrzebą znaków obiegowych; wartość rocznego wytworu stanu Massachusetts, przenosi o 140% cały wytwór dwóch Stanów Ohio i Illinois; — gdy przeciwnie połączona ich ludność przewyższa o 225% ludność st. Massachusetts. Dochód fermy rolniczéj dość już jest znaczny, kiedy wynosi 5.000 dolarów; kiedy w fabrykach połączenie inteligencji kapitału i mechaniki wytwarza miljony. Tu i tam potrzeby obiegu są zatém nieskończenie różne."

W temże piśmie, zeszycie kwietniowym, zamieszczony jest artykuł profesora Francis Bowen, mocno całe prawo potępiający.

— **Poczta miejska w Warszawie.** W dalszym ciągu ogłoszenia o przywróceniu poczty miejskiéj, Zarząd Zach. Okr. Pocz. podaje do wiadomości co następuje: 1. Dozwolone jest użycie *marek pocztowych* (3 kop.) zamiast kopert stemplowych. 2. Przyjmują się na pocztę miejską *bilety wizytowe*, *inwitacyjne* i t. p. za opłatą w pocztamcie $1^1/_2$ kop., a przy włożeniu do skrzynki w opasce (banderoli) lub kopercie otwartéj, z przyklejeniem marki wartości 2 kop.

W drukarni Gazety Polskiéj. Za pozwoleniem Cenzury Rządowéj.